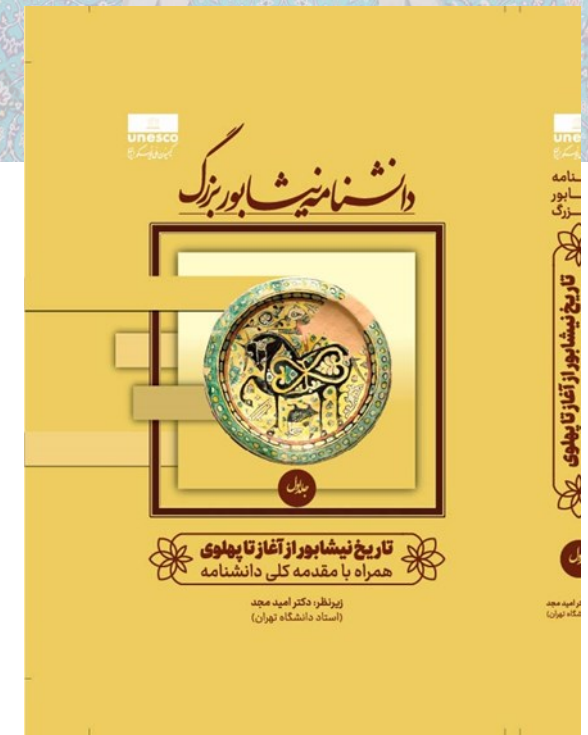

دانشنامه نیشابور بزرگ

(دوره هشت جلدی)

دکتر امید مجد

تهران

عناوین جلدها :

دانشنامه بزرگ نیشابور شامل پنج حوزه است که به صورت موضوعی در هشت جلد تدوین شده است. ذیل هر موضوع، ترتیب الفبایی رعایت شده است. این گفتارها به ترتیب شامل موارد زیر است:

جلد نخست: تاریخ نیشابور از آغاز تا دوره پهلوی

جلدهای دوم تا چهارم: نام آوران نیشابور

جلد پنجم: شهرشناسی، جغرافیا، مراکز گردشگری و مذهبی، میراث فرهنگی، باستان شناسی

جلد ششم: روستاشناسی (روستاهای بخشهای سرولایت و مرکزی)

جلد هفتم: روستاشناسی (روستاهای میان جلگه، زبرخان و فیروزه)

جلد هشتم: زبان، فرهنگ، آداب و رسوم، افسانه‌ها

معرفی کلی :

همچنین برای تاریخ یکصد ساله اخیر، گزارش کاملی از وضعیت معاصر نیشابور ارائه شده است. گفتنی است که این قسمت آراسته به تصاویر رنگی شامل :

- نقشه شهرستان همراه با ذکر نام تمام روستاها و بخشها و شهرها و اطلاعات آماری آنها
- معرفی رجال سیاسی و علمی و فرهنگی و هنری و

ورزشی و اجتماعی شهرستان و نیز هر کسی که به نحوی نامی ماندگار یا اثری درخور یا تلاشی ستوده از خود به جا گذاشته است.

- معرفی کامل تمام صنایع و کارخانجات و موسسه-های تولیدی و خدماتی، مراکز علمی، آموزشی، تفریحی و پیشه‌وران قدیمی
- معرفی تمام شهدای گرانقدر، آزادگان و جانبازان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
- معرفی بناهای ارزشمند چه آنها که پابرجایند و چه آنها که فروریخته‌اند.
- تاریخچه تمام ادارات شهرستان از بدو تاسیس تاکنون. مانند تاریخچه آموزش و پرورش و مدارس قدیمی و جدید، شهرداری، مجلس ملی و مجلس شورای اسلامی، شهربانی و ژاندارمری و نیروی انتظامی، دادگستری، بانکها، بیمارستانها و ...
- تاریخ شفاهی معاصر: شامل صدها ساعت مصاحبه با اقشار مختلف جامعه در سنین متفاوت به منظور جمع آوری آنچه در سینه هاست و در کتابها ثبت نشده، می‌باشد.

فهرست :

بخش اول : نیشابور از آغاز تا دوره تیموری

مقدمه، معرفی و نقد منابع

فصل اول : جغرافیای تاریخی

خراسان، نیشابور پیش از اسلام، نیوشاهیپوهر، شهر ساسانی، جغرافیای تاریخی ساختار:کهندژ، ربض، شارستان، محلات، کوی، کوچه، مساجد، بازار، کاروانسرا، مقابر و مزارات، حظیره، خانقاه و دویره، زندان، بیمارستان، معماری، ساخت شهری بعد از مغول، ریه ها، رستاقهای نیشابور

فصل دوم : تحولات سیاسی

ورود اسلام، فتوح، بنی امیه، بنی عباس، حکومت‌های محلی خلافت شرقی، طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان، گزارش بیهقی از تسلیم نیشابور به دست سلجوقیان، ورود ابراهیم ینال و طغرل به نیشابور، سلجوقیان، خوارزمشاهیان و مغول، مغولان و نیشابور، ایلخانیان، وزرا و دیوانسالاران برجسته نیشابوری، مناصب ایالتی و شهری، سالار بوزگان، خواجه حسین میکالی، عمیدالملک کُندری

فصل سوم : اوضاع اجتماعی

الف. جمعیت، ساخت اجتماعی، حنفیان و شافعیان، صوفیان، کرامیان و علویان و ذمیان، اهل فتوت، خاندانهای مهم، میکالیان، صاعدیان، صابونی، جوینی، قشیری، فارسی

فصل چهارم : اوضاع اقتصادی

آب و هوا، کشاورزی، محصولات مهم زراعی و باغی، آب و منابع آبی، تجارت، راه های مواصلاتی، دینار(زر) نیشابور، صنایع عمده

فصل پنجم : اوضاع فرهنگی و علمی

اوضاع فرهنگی، خلق و خوی، آداب و رسوم، گویش، اوضاع علمی، آموزش، مدارس، نظامیه‌ها ونظامیه نیشابور، الف.ریشه‌های سیاسی-اداری، ب.ریشه‌های مذهبی-اجتماعی، ج.ریشه‌های فرهنگی، تاسیس نظامیه، ویژگیها و کارکردها، مدرسان معروف نظامیه نیشابور، کتابخانه ها

بخش دوم : تاریخ نیشابور از تیموری تا پهلوی

مقدمه، ۱.سلطنت مطلقه، ۲.سلطنت مشروطه

فصل اول : سلطنت مطلقه، دوره سربداران و تیموریان، امیر تیمور گورکانی، شاه‌رخ، دوره صفویه، ۱.شاه اسماعیل، ۲.شاه طهماسب، ۳.شاه اسماعیل دوم، ۴.سلطان محمد، ۵.شاه عباس، ۶.شاه صفی، ۷.شاه عباس، ۸.شاه سلیمان، ۹.شاه سلطانحسین، ۱۰.شاه طهماسب دوم، دوره افشاریه، ۱.نادرشاه، ۲.شاهرخ، دوره قاجاریه، ۱.آقامحمدخان، ۲.فتحعلی‌شاه، ۳.محمدشاه، ۴.ناصرالدین‌شاه، ۵.مظفردالدین‌شاه

فصل دوم : سلطنت مشروطه

اوضاع سیاسی و اجتماعی، درآمد، زمزمه های عدالتخواهی، ماجرای یک قتل در نیشابور، تغییر سلطنت و پهلوی اول، اشغال ایران، جریانها و احزاب سیاسی، حزب توده، باهماد آزادگان، حزب اتحاد: حزب رستاخیز ملت ایران، نمایندگان نیشابور در مجلس شورای ملی، دوره اول تا بیست و چهارم قانونگذاری، ... و در انتها فهرست کتب و منابع

فهرست اعلام، اماکن، کتب، فهرست منابع	بخش دوم	بخش اول	ساختار دانشنامه
فهرست اعلام الفبایی فهرست اماکن الفبایی فهرست کتب الفبایی فهرست منابع بخش‌ها الفبایی	تاریخ نیشابور از تیموری تا پهلوی فصل اول: سلطنت مطلقه؛ فصل دوم: سلطنت مشروطه	نیشابور از آغاز تا دوره تیموری فصل اول: جغرافیای تاریخی؛ فصل دوم: تحولات سیاسی؛ فصل سوم: اوضاع اجتماعی؛ فصل چهارم: اوضاع اقتصادی؛ فصل پنجم: اوضاع فرهنگی و علمی	جلد اول
...	...	ساختار الفبایی	جلد دوم
...	...	ساختار الفبایی	جلد سوم
فهرست منابع	...	ساختار الفبایی	جلد چهارم
پیوست‌های باستانشناسی	امامزاده‌ها، مزارع و بقاع متبرکه؛ مکانها و بناهای میراث فرهنگی؛ باستانشناسی	فصل اول: تقسیمات کشوری نیشابور، زبرخان و فیروزه- فصل دوم: جغرافیای طبیعی نیشابور فصل سوم: جغرافیای انسانی	جلد پنجم
...	...	ساختار الفبایی	جلد ششم
...	...	ساختار الفبایی	جلد هفتم
معرفی واقفان نیشابور فهرست منابع	...	ساختار الفبایی	جلد هشتم